

Saúde laboral

Boletín

Nº 00 | MARZO 2012

| CIG | GABINETE TÉCNICO CONFEDERAL DE SAÚDE LABORAL

www.cigsaudelaboral.org

SUMARIO

ENTREVISTAS

A INFRADECLARACIÓN DE ACCIDENTES NO SECTOR DA AUTOMOCIÓN

Entrevista a **Henrique Pérez**, responsable do Sector de automoción da CIG-Metal
Gabinete Técnico Confederal de Saúde Laboral

INFORMACIÓN TÉCNICA

RISCO QUÍMICO: FERRAMENTAS DE INFORMACIÓN

Gabinete Técnico Confederal de Saúde Laboral

SABÍAS QUE...?

OS PROCEDIMENTOS DE DETERMINACIÓN DE CONTINXENCIAS

Gabinete Técnico Confederal de Saúde Laboral

A COORDINACIÓN DE ACTIVIDADES EMPRESARIAIS

Gabinete Técnico Confederal de Saúde Laboral

ANÁLISE XURÍDICO-NORMATIVA

A LEI DE ENXUIZAMENTO

COLABORACIÓN

OS VALORES LÍMITE DE EXPOSICIÓN A AGENTES QUÍMICOS

OS VALORES LÍMITE DE EXPOSICIÓN A AGENTES QUÍMICOS

Un novo instrumento de información na defensa da saúde laboral

Antolín Alcántara Álvarez

Secretario Confederal de Negociación Colectiva e Saúde Laboral
Confederación Intersindical Galega (C.I.G.)

Prezados compañeiros e compañeiras, nos tempos que corren de ataque, menosprezo e conculcación dos dereitos laborais máis elementais da clase traballadora, o dereito á evitación dos riscos no traballo e á saúde laboral vese cada vez máis comprometido; neste senso, entre outras, necesítase de iniciativas de información que como esta que aquí vos presentamos, espe-

Así as cousas, o exemplar que agora tedes nas mans constitúe a primeira

de riscos e da saúde laboral, aspira a establecer una canle de comunicación permanente e periódica cos traballadores e traballadoras nesta materia, aportando un instrumento de reflexión para a información, a análise e a

ción cualificada de especialistas das distintas disciplinas, nunha persoa inquebrantable do noso dereito á seguridade e á saúde e ao desenvolvemento da nosa actividade produtiva.

sempre informarse e formarse para defender a nosa saúde, mobilizándose activamente na defensa dos nosos dereitos e actuando. Esixe e exerce os teus dereitos.

Saúdos e saúde

www.cigsaudelaboral.org

Plataforma web para a información e consulta
en materia de Prevención de Riscos e Saúde Laboral

Os valores límite de exposición a axentes químicos

Os axentes químicos que se empregan ou se producen no traballo poden xerar un risco laboral segundo as características do propio axente e o seu emprego ou presenza.

Defínese, na normativa laboral, que un axente químico é perigoso cando pode representar un risco para a seguridade e saúde dos traballadores debido ás súas propiedades fisicoquímicas, químicas ou toxicolóxicas e á forma en que se utiliza ou estea presente no lugar de traballo.

Tamén debemos lembrar os termos “substancias e mesturas perigosas” definidas nos Regulamentos europeos REACH e CLP. Esta regulamentación, que regula a clasificación e as condicións de comercialización, é a que define e obriga á existencia de fichas de datos de seguridade de substancias e mesturas perigosas así como a que clasifica en detalle, as substancias polos seus riscos. Esta regulamentación refírese soamente as

substancias e mesturas comercializadas.

As regulamentacións REACH e CLP son moi avanzadas tecnicamente e inclúen cousas tan importantes como a clasificación de riscos, as frases H e as fichas de datos de seguridade.

Non obstante a normativa laboral obriga ademais á avaliación ou valoración dos riscos por exposición a axentes químicos que poidan existir nun posto de traballo, para o que o coñecemento e uso das fichas de datos de seguridade é unha achega imprescindible. Se nun posto de traballo se emprega unha substancia ou mestura perigosa, o primeiro paso é a análise da ficha de datos de seguridade, que debe proporcionar o fabricante ou subministrador. Se non se dispón da Ficha de datos de seguridade temos que afirmar que hai situación de risco.

Ademais, unha vez coñecida e analizada a información que subministra a FDS e

adoptadas, se é o caso, as medidas preventivas que esta indica, é necesario avaliar o risco que aínda poida existir.

Non imos entrar aquí nos detalles ou procedementos a empregar para esta avaliación; soamente mencionar que as avaliacións simplificadas, que se están a propiciar nos últimos anos son recomendables como un paso do proceso de avaliación, que permite non dilatar as avaliacións, como vén sucedendo na actualidade lamentablemente.

Ao final do proceso se non se conseguiu eliminar o risco aplicando as indicacións das FDS ou das avaliacións simplificadas será necesario, no caso de risco por inhalación, a realización de medicións e comparacións cos chamados valores límite de exposición ao risco por inhalación.

No estado español o concepto de Valor límite está definido no Real Decreto 374/2001 sobre a protección da saúde e a seguridade dos traballadores contra os riscos relacionados cos axentes químicos durante o traballo, que remite aos valores límite de exposición

profesional para os axentes químicos publicados polo INSHT como valores de referencia para a avaliación e control dos riscos orixinados pola exposición dos traballadores a axentes químicos.

O INSHT elabora documentos técnicos que son analizados por un grupo de traballo sobre valores límite da Comisión Nacional de Seguridade e Saúde no Traballo, quen posteriormente, estuda e aproba, no seu caso, en pleno, as propostas do grupo de traballo.

Os primeiros valores límite en España foron publicados en 1999 e dende entón véñense publicando anualmente un novo documento que inclúe as modificacións nos valores así como as propostas de modificación que son sometidas a estudo durante varios anos.

O último documento aprobado é “Límites de exposición profesional para axentes químicos 2012” publicado nos primeiros días de xaneiro na web de INSHT.

Basicamente os conceptos e valores incluídos neste documento son o resultado dunha avaliación crítica dos valores límite de exposición profesional establecidos polas entidades máis relevantes e prestixiosas na materia, tendo en conta, fundamentalmente, a fiabilidade dos datos utilizados para o establecemento de cada un deles e a súa data de actualización.

É subliñable a referencia ás recomendacións do Comité científico dos valores límite de exposición, creado no 1995, dependente da

Comisión Europea (The Scientific Committee on Occupational Exposure Limits SCOEL), e aos valores límite de outros países (legais ou científicos).

As Recomendacións do SCOEL podemos velas en:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=153&langId=en&intPagId=684>

Así mesmo podemos ver a comparación entre valores límite de moitos países na base de datos GESTIS do Instituto oficial alemán IFA <http://www.dguv.de/ifa/en/gestis/stoffdb/index.jsp>

Os Límites de Exposición Profesional son valores de referencia para a avaliación e control dos riscos inherentes á exposición, principalmente por inhalación, aos axentes químicos presentes nos postos de traballo e, polo tanto, para protexer a saúde dos traballadores.

Non constitúen unha barreira definida de separación entre situacións seguras e perigosas se non criterios para empregar tecnicamente nunha avaliación de riscos.

Nos LEP españois inclúense os valores límite de exposición ambiental (VLA) que son valores de referencia para as concentracións dos axentes químicos no aire, e representan condicións ás cales se cre, baseándose nos coñecementos actuais, que a maioría dos traballadores poden estar expostos día tras día, durante toda a súa vida laboral, sen sufrir efectos adversos para a súa saúde, e valores límite de exposición

biolóxicos (VLB) que son os valores de referencia para os Indicadores Biolóxicos asociados á exposición global aos axentes químicos.

Nos valores LEP 2012 aparecen algunhas novidades entre as que podemos subliñar o feito que se retira o VLA dos fumes de soldadura, ao terse quedado obsoleto o valor pola actualización do VLA dos compoñentes; indícase que nos fumes de soldadura deben terse en conta os valores límite de cada un dos compoñentes do fume, especialmente metais.

Incorporáronse novos valores máis restritivos correspondentes a 15 axentes entre eles acetato de 2etoxietilo, ácido sulfúrico, fenol, isocianato de metilo mercurio elemental e os seus compostos inorgánicos divalentes.

Formuláronse como propostas de modificación valores máis restritivos para algodón, cemento portland e dieldrin.

Tamén hai modificacións ou propostas de modificación para valores límite biolóxicos.

En definitiva, os valores límite son importantes ferramentas de traballo para a protección da saúde dos traballadores, con sólido fundamento legal, que evolucionan permanentemente cos coñecementos científicos e que deben empregarse nas avaliacións de riscos de xeito rigoroso.

Miguel Martínez Losada

Edita: Gabinete Técnico Confederal de Saúde Laboral

www.cigsaudelaboral.org
Secretaría Confederal de Negociación
Colectiva e Saúde Laboral.
Rúa Gregorio Espiño 47, entrecrán
36205 Vigo
Tí: 986 262 679. Fax 986 262 781

Gabinete Técnico Confederal de
Saúde Laboral. Ferrol.
Rúa Eduardo Pondal 41/43, entrecrán
15403 Ferrol
Tí: 981 359 449. Fax: 981 359 449
saudelaboral@galizacig.net

